

Het 30ste SEOB-bulletin gaat in op recente economische ontwikkelingen in Suriname. SEOB is een onafhankelijke instantie, opgericht op 1 juni 2023, met als hoofddoel het monitoren van het IMF-programma. Sinds de afronding van het IMF-programma richt de SEOB zich op het monitoren van de belangrijkste macro-economische indicatoren en het adviseren van de regering en belangrijke stakeholders. De gebruikte prestatie-indicatoren zijn gebaseerd op internationaal gangbare standaarden. Op onze website – www.seob.sr – worden statistieken regelmatig op overzichtelijke wijze gepresenteerd.

Belangrijkste ontwikkelingen

- De economische bedrijvigheid trok in de eerste maanden van 2026 verder aan. De MEAI-groei versnelde van 7,7% in januari naar 8,5% in maart en 9,6% in april, hoewel het herstel tussen sectoren gemengd bleef.
- De jaar-op-jaar inflatie daalde van 10,4% in juni naar 8,9% in juli 2026. Ook op maandbasis nam de inflatie af, van 1,2% in juni naar 0,5% in juli. Dit wijst op afnemende prijsdruk, al blijft voorzichtigheid geboden zolang maandelijkse prijsstijgingen aanhouden.
- De wisselkoersontwikkeling bleef in juli relatief stabiel. De USD-koers steeg licht van SRD 37,6 in juni naar SRD 37,8 in juli, terwijl de EUR-koers licht daalde van SRD 43,4 naar SRD 43,2.
- De monetaire indicatoren namen in mei en juni verder toe. De SRD-component van M0 steeg van SRD 27,9 miljard naar SRD 28,8 miljard, terwijl de maandgroei afnam van 4,6% naar 3,3%.
- De SRD-component van M2 steeg van SRD 40,3 miljard in mei naar SRD 41,6 miljard in juni. De totale SRD-kredietverlening nam licht toe van SRD 17,9 miljard naar SRD 18,1 miljard, terwijl de jaar-op-jaar kredietgroei afnam van 27,3% naar 25,4%.
- De internationale reserves bleven op een stevig niveau. Na een daling naar USD 1,9 miljard in mei en USD 1,8 miljard in juni, stegen de reserves in juli naar USD 2,0 miljard. De importdekking verbeterde daarmee van 7,5 maanden in juni naar 8,2 maanden in juli.
- De overheidsfinanciën verslechterden in mei na overschotten in de voorgaande maanden. De totale ontvangsten daalden naar SRD 4,4 miljard, terwijl de uitgaven opliepen naar SRD 8,0 miljard. Hierdoor sloeg de totale rekening om naar een tekort van SRD 3,6 miljard.
- De staatsschuld bleef hoog, maar daalde in juni licht. Volgens de wettelijke definitie nam de schuldquote af van 121,1% naar 119,6% van het BBP, terwijl de schuldquote volgens de internationale definitie daalde van 75,4% naar 74,5% van het BBP.
- De gewogen gemiddelde leenrente daalde licht van 13,9% in mei naar 13,8% in juni, terwijl de gewogen gemiddelde spaarrente afnam van 7,1% naar 6,9%. Hierdoor bleef de renteomgeving relatief hoog, ondanks een beperkte daling van zowel leen- als spaarrentes.
- De bankensector bleef solide. De solvabiliteitsratio bleef vrijwel stabiel op 19,9% in mei en 19,8% in juni, terwijl de netto NPL-ratio verbeterde van 3,3% naar 2,3%.

De recente cijfers wijzen op een verbetering van het macro-economisch beeld: de economie groeit sterker, inflatie neemt af, de wisselkoers blijft relatief stabiel en de externe reserves zijn stevig. Tegelijkertijd blijft het herstel kwetsbaar door de aanhoudende liquiditeitsgroei, de hoge schuld niveaus en vooral de duidelijke verslechtering van de overheidsfinanciën in mei. De beleidsprioriteit blijft daarom gericht op het handhaven van fiscale discipline, het beperken van inflatoire druk en het verder versterken van externe en institutionele buffers.

Recente economische ontwikkelingen

Economische bedrijvigheid¹

De economische bedrijvigheid in Suriname trok in de eerste maanden van 2026 verder aan. De MEAI-groei versnelde van 7,7% in januari 2026 naar 8,5% in maart en 9,6% in april. Daarmee laat de groei een duidelijke opwaartse beweging zien. De verdere versnelling van de groei wijst op een sterker totaalbeeld, maar de onderliggende sectorontwikkeling blijft gemengd. De belangrijkste positieve drivers waren watervoorziening, accommodatie- en voedingsdiensten, groot- en kleinhandel, overheid en elektriciteit. Mijnbouw viel daarentegen terug van 105,2 in maart naar 91,7 in april, terwijl landbouw, industrie en constructie onder 100 bleven. Per saldo bevestigen de cijfers dat de economische groei verder aantrekt, maar dat het herstel nog vooral door enkele grote sectoren wordt gedragen.

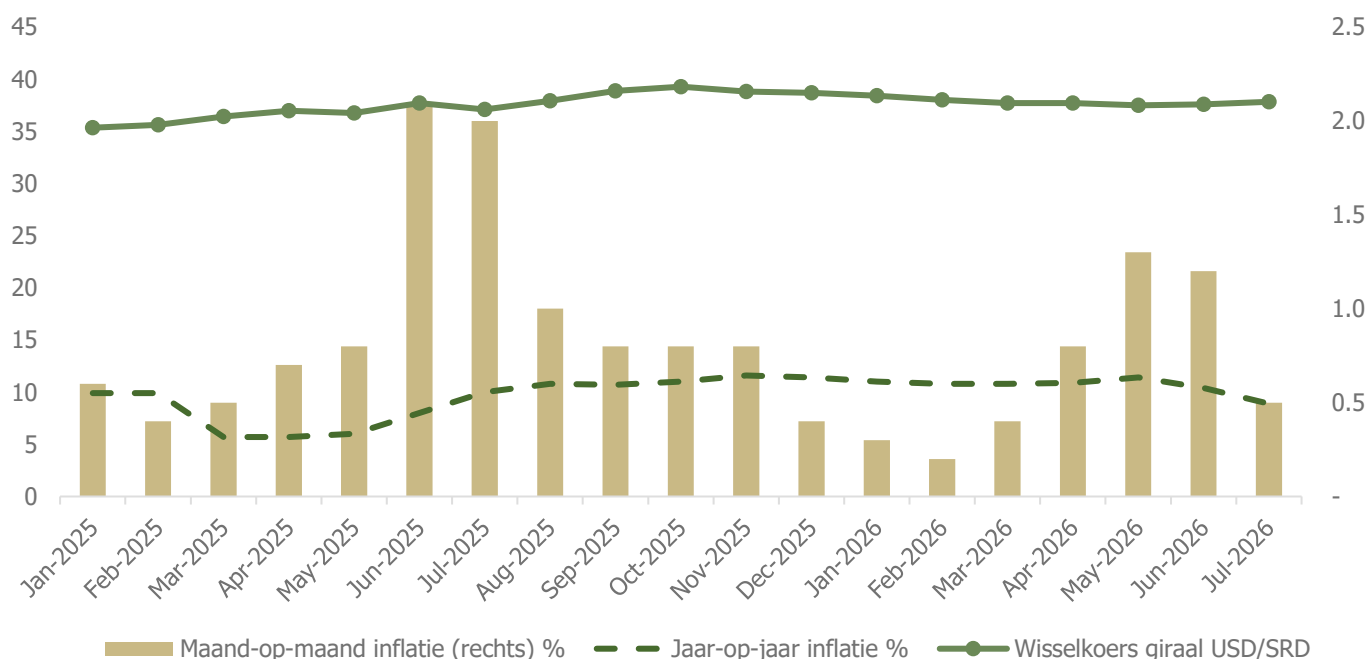
Inflatie en wisselkoers

De jaar-op-jaar inflatie daalde van 10,4% in juni naar 8,9% in juli. Daarmee keerde de inflatie in juli terug naar enkelcijferig niveau. Ook op maandbasis nam de prijsdruk af: de maand-op-maand inflatie bedroeg 1,2% in juni en 0,5% in juli 2026. Dat betekent dat prijzen in juli nog wel stegen, maar veel minder sterk dan in de maand daarvoor. Tegelijkertijd blijven maandelijkse prijsstijgingen aanwezig, waardoor blijvende prijsstabiliteit nog niet volledig is bereikt. Voor Suriname blijft het belangrijk dat monetair en fiscaal beleid consistent blijven bijdragen aan het verankeren van de afnemende inflatietrend.

De wisselkoersontwikkeling bleef in juli 2026 relatief stabiel, met beperkte bewegingen tegenover zowel de Amerikaanse dollar als de euro. De USD-koers steeg licht van SRD 37,6 in juni naar SRD 37,8 in juli, wat wijst op een beperkte verzwakking van de SRD ten opzichte van de Amerikaanse dollar. Daartegenover daalde de EUR-koers licht van SRD 43,4 in juni naar SRD 43,2 in juli, wat duidt op een beperkte appreciatie van de SRD tegenover de euro. Deze stabiliteit kan hebben bijgedragen aan de afname van de inflatiedruk, doordat lagere wisselkoersvolatiliteit de doorwerking naar importprijzen helpt beperken. Tegelijkertijd blijft de wisselkoers gevoelig voor externe valutabewegingen, internationale prijsontwikkelingen en binnenlandse macro-economische omstandigheden.

Figuur 1. Wisselkoers en inflatie

¹ Bron: CBvS Monthly Economic Activity Index.

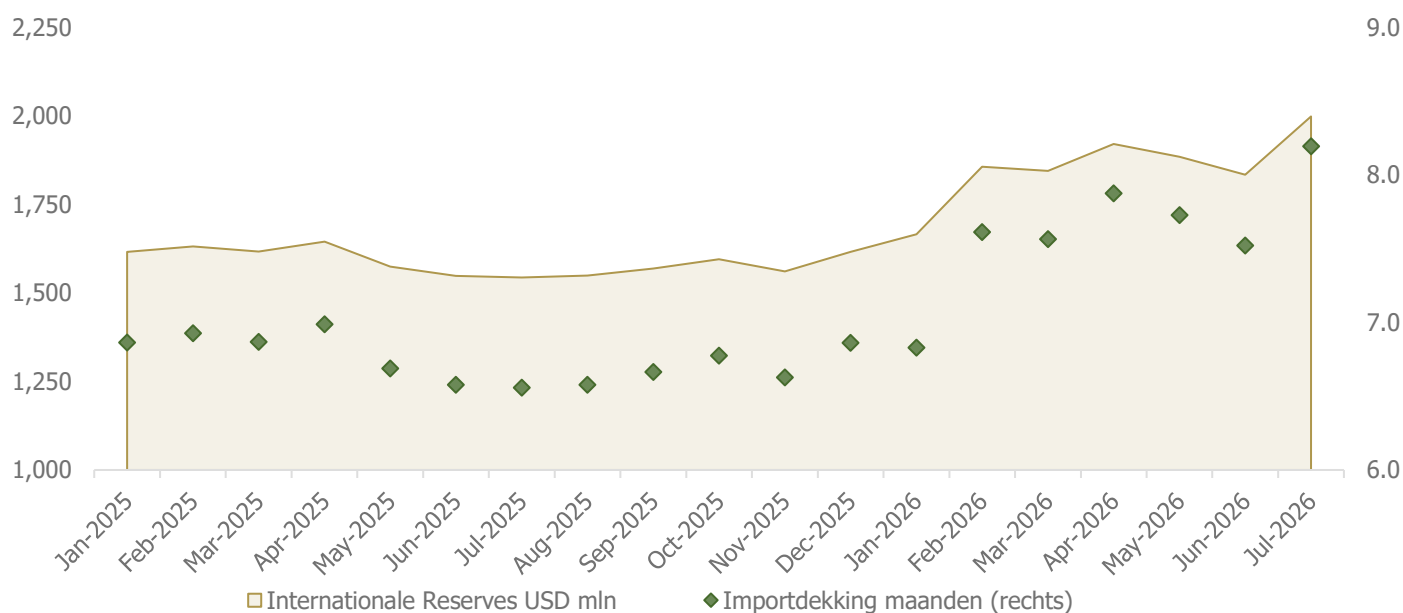
Bronnen: ABS en CBvS.

Monetaire ontwikkelingen

De monetaire ontwikkelingen in juni 2026 wijzen op een verdere toename van de liquiditeit, maar met enige vertraging in de groei van de basisgeldhoeveelheid. De totale basisgeldhoeveelheid (M0) steeg van SRD 39,5 miljard in mei naar SRD 40,2 miljard in juni. De SRD-component van M0 nam toe van SRD 27,9 miljard naar SRD 28,8 miljard, terwijl de maand-op-maand groei afnam van 4,6% naar 3,3%. Dit duidt erop dat de basisliquiditeit nog steeds toenam, maar dat het groeitempo in juni minder sterk was dan in mei.

Ook de bredere geldhoeveelheid nam toe. M2 steeg van SRD 116,2 miljard in mei naar SRD 119,3 miljard in juni, terwijl de SRD-component van M2 opliep van SRD 40,3 miljard naar SRD 41,6 miljard. De maandelijkse groei van M2-SRD versnelde daarmee van 1,1% in mei naar 3,1% in juni. De totale SRD-kredietverlening nam slechts beperkt toe, van SRD 17,9 miljard naar SRD 18,1 miljard, terwijl de jaar-op-jaar kredietgroei afnam van 27,3% naar 25,4%. Per saldo wijzen de cijfers op aanhoudende liquiditeitsgroei, vooral via de bredere geldhoeveelheid, terwijl de kredietgroei nog hoog blijft maar iets afzwakt. In een context van dalende maar nog aanwezige inflatiedruk blijft het belangrijk om de groei van de geldhoeveelheid en kredietverlening nauwlettend te blijven monitoren.

Figuur 2. Internationale Reserves en Importdekking

Bron: CBvS.

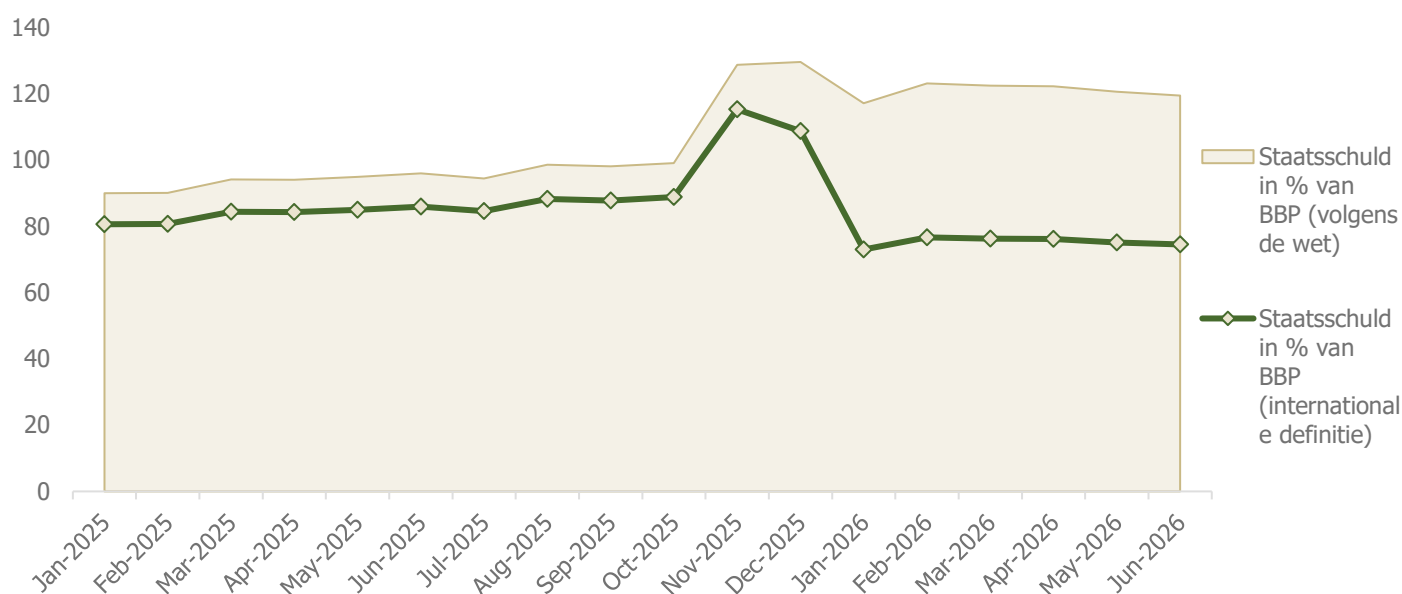
Internationale reserves

De internationale reserves stonden in juli 2026 op een stevig niveau. In mei bedroegen de reserves USD 1,9 miljard, waarna zij in juni tijdelijk afnamen naar USD 1,8 miljard. In juli volgde echter een duidelijke stijging naar USD 2,0 miljard. Ook de importdekking verbeterde, van 7,7 maanden in mei naar 7,5 maanden in juni en vervolgens 8,2 maanden in juli. Daarmee bleef de externe buffer ruim boven de internationaal gangbare norm van drie maanden importdekking. De ontwikkeling wijst erop dat Suriname nog steeds beschikt over een sterke reservepositie, waarbij de stijging in juli de externe weerbaarheid verder versterkte. Het behoud en de verdere opbouw van internationale reserves blijven belangrijk om externe schokken op te vangen, wisselkoersstabiliteit te ondersteunen en vertrouwen in het macro-economisch beleid te behouden.

Overheidsfinanciën

De overheidsfinanciën lieten tussen februari en mei 2026 een wisselend beeld zien. In februari tot en met april werden nog overschotten gerealiseerd, doordat de ontvangsten hoger lagen dan de uitgaven. De totale ontvangsten bedroegen SRD 5,5 miljard in februari, SRD 7,2 miljard in maart en SRD 6,8 miljard in april, maar daalden in mei naar SRD 4,4 miljard. Tegelijkertijd liepen de totale uitgaven op van SRD 3,9 miljard in februari naar SRD 5,0 miljard in maart, SRD 5,5 miljard in april en SRD 8,0 miljard in mei. Hierdoor verslechterde het begrotingsbeeld in mei duidelijk: het primaire saldo nam af tot slechts SRD 30,5 miljoen, terwijl de totale rekening omsloeg naar een tekort van SRD 3,6 miljard. Deze ontwikkeling wijst erop dat de eerdere overschotten vooral kwetsbaar blijven voor teruglopende ontvangsten en oplopende uitgaven. Consistente fiscale discipline blijft daarom noodzakelijk om begrotingsdruk, financieringsbehoeften en mogelijke inflatoire effecten te beperken.

Figuur 3. Staatsschuld (% van BBP)

Bron: SDMO.

Staatsschuld

De staatsschuld bleef in juni 2026 hoog. Volgens de wettelijke definitie lag de schuldquote in maart nog rond 121,1% van het BBP. In juni stond deze op 119,6%. Volgens de internationale definitie daalde de schuldquote van 76,6% in maart naar 74,5% in juni. Hoewel de schuldquote volgens beide definities in juni licht verbeterde, blijft de staatsschuld boven het wettelijke plafond van 60% van het BBP. De hoge schuldquote beperkt de begrotingsruimte, houdt de rentelasten verhoogd en maakt de overheidsfinanciën kwetsbaar voor wisselkoersschommelingen, renterisico's en externe schokken. Actief schuldmanagement en verdere begrotingsconsolidatie blijven daarom noodzakelijk om de schuldquote geleidelijk terug te brengen en de macro-economische stabiliteit te versterken.

Bankensector

De renteontwikkeling in de bankensector liet in mei en juni 2026 een lichte daling zien. De gewogen gemiddelde leenrente nam af van 13,9% in mei naar 13,8% in juni. Ook de gewogen gemiddelde spaarrente daalde, van 7,1% naar 6,9%. Hierdoor bleef de renteomgeving relatief hoog, maar was er sprake van een beperkte versoepeling aan zowel de krediet- als de depositokant. De blijvend hoge leenrente kan de vraag naar krediet en investeringen blijven remmen, terwijl de lagere spaarrente de vergoeding op tegoeden enigszins verlaagt.

De financiële stabiliteitsindicatoren bleven gunstig. De solvabiliteitsratio bleef vrijwel onveranderd, van 19,9% in mei naar 19,8% in juni, en bleef daarmee op een solide niveau. Dit wijst erop dat banken over voldoende kapitaalbuffers beschikken om risico's op te vangen. Daarnaast verbeterde de kredietkwaliteit: de netto niet-renderende leningen (NPL's) daalden van 3,3% in mei naar 2,3% in juni. Per saldo duiden de cijfers op een veerkrachtige bankensector, met stevige kapitaalbuffers en een verbetering van de kredietkwaliteit.

SEOB Aanbevelingen

De Surinaamse economie is en blijft fragiel, ondanks een versnelling in de economische groei en het teruglopen van de inflatie naar enkelcijferige inflatie. Daarentegen blijven de overheidsfinanciën en staatsschuld zorgwekkend.

De SEOB vraagt aandacht voor de hoge overheidssubsidies, met name voor brandstof en elektriciteit. Daarnaast pleiten we voor de verdere versterking van het sociaal vangnet, transparantie- en anticorruptie controlemechanismen, voorlopend op de enorme toename van staatsinkomsten vanwege de offshore olieproductie.

De SEOB pleit voor het versterken en operationaliseren van cruciale instituten zoals het Spaar- en Stabilisatiefonds (SSFS), de introductie van een vijf-jarig overheidsfinancieel plan inhoudende uitgavenplafonds en een houdbaarheidsdoelstelling voor de totale staatsschuld. Ondanks de nijpende ontwikkelingsbehoeften, zullen de autoriteiten zeer zorgvuldig de uitgaven moeten beperken. SEOB benadrukt dat het versterken van instituten noodzakelijk is om de macro-economische stabiliteit te bevorderen.

De SEOB beveelt verder aan:

- Strikte fiscale discipline is essentieel om de bereikte stabiliteit te behouden en het herstel duurzaam te verankeren.
- Meer fiscale transparantie en een duidelijke fiscale visie.
- Een samenhangend middellangetermijnkader voor belastingbeleid.
- Inkomsten verbreden via een regime vergelijkbaar met het RIGI-model (Surinaamse versie van de investeringswet). Hierbij is een modern investeringskader om nieuwe en stabiele vreemdevaluta inkomsten aan te trekken van belang.
- Om de cyclus van overheidstekorten, inflatie en wisselkoersdruk te doorbreken, is een samenhangende strategie nodig die fiscale consolidatie combineert met structurele hervormingen en gerichte economische verbreding.
- De overheidsbegroting dient een geïntegreerd overheidsbeleid weer te geven waarin ministeries een verdienmodel koppelen aan hun ministerie.
- Ter versterking van de overheidsfinanciën, beveelt de SEOB aan niet-strategische verlieslatende staatsbedrijven die enorme subsidies vereisen, transparant af te stoten naar de private sector.
- Het afkondigen van de aanbestedingswet is noodzakelijk om transparantie en duidelijke regels bij overheidsopdrachten en -aanbestedingen te waarborgen en kosten te beheersen.
- Het versterken en behouden van internationale reserves vereist exportgroei en investeringsbevordering. Economische diversificatie buiten de mijnbouw, met nadruk op agrarische sector, inclusief visserij en landbouwverwerking, diensten en (eco-)toerisme, is daarbij cruciaal.
- De overheid en het bedrijfsleven op korte termijn gezamenlijk een (productie en export) groeistrategie samenstellen ter bevordering van investeringen en export.
- Het intensief monitoren van inflatie en het beschermen van kwetsbare groepen vraagt om doelgerichte sociale programma's.
- Actief schuldmanagement is noodzakelijk gezien de hoge schuldquote.
- Het opbouwen van human capital bij sleutelinstituties zoals de Belastingdienst, de Douane en ministeries moet onafhankelijk en duurzaam worden geborgd.
- Verbeterde (digitale) belastinginning en effectievere heffing van invoerrechten zijn nodig om het tekort terug te dringen.
- Afstemming tussen begrotings- en monetair beleid is essentieel om inflatoire druk te beperken en de SRD te stabiliseren. Het waarborgen van de onafhankelijkheid van de centrale bank, conform de Centrale Bankwet 2022, blijft daarbij een prioriteit.

- Het bewaken van de financiële stabiliteit vraagt om verantwoord kredietbeleid bij banken, met nadruk op kredietverlening aan het MKB en huishoudens, zonder de buffers te verzwakken. De hoge leenrentes vormen momenteel een rem op investeringen.
- Het herstel van vertrouwen vereist consequent beleid en heldere communicatie over de sociaaleconomische strategie voor de komende jaren.

<http://www.seob.sr>
secretary@seob.sr

